

A T I Y E H N O

دل نوشت

حنازنگنه

روزنامه‌نگار

آسودگی خیال؛ تیره بازنشستگی

عبارت «بازنشستگی» نوعی آرامش و فراغت را در دل خود دارد. واژه‌ای که بار مثبتی با خود به همراه دارد و خبر از روزیایی می‌دهد که قرار است با اشتغال و سختی‌هایش بدرد بگویی و وارد مرحله تازه‌ای از زندگی شوی که بیش از هر چیز و هر کسی به خودت تعلق داشته باشی. اما این تمام تعریفی که ماهیت «بازنشستگی» را تشکیل می‌دهد، نیست. این دوران زندگی در کنار ظاهر مثبت خود با نوعی احساس منفی نیز درآمیخته شده است. دریایی موج از پوچی‌ها و دغدغه‌های جدید آغازی بر زندگی یک بازنشسته است که ممکن است تصویری مانند بی‌ارزشی به فرد سالمند بدهد که قرار است این روزها را تجربه کند. این دنیای مبهم از زبان سرهنگ بازنشسته ارتش که نامش «محمدجواد اشرفی» است، تعریفی متفاوت و خاص دارد: «من به نوعی ادامه‌دهنده شغل و پیشه پدرم بودم و تقریباً اختیاری در انتخاب اینکه قرار است در زندگی به چه کاری مشغول باشم، نداشتم؛ اما به مرور خدمت به مردم و حس کردن تجربه مفید بودن موجب شد به کارم علاقه‌مند شوم و زندگی‌ام با تغییراتی همراه شود.

خدمت در ارتش به من درس‌های زیادی داد و موجب شد انسانی قوی شوم. البته باید اعتراف کنم بعد از بازنشستگی احساس بدی نداشتم؛ زیرا می‌دانستم با ورود به دوران سالمندی نمی‌توانم برای جامعه و شغلم مانند قبل مفید باشم. او چالش‌های دوران بازنشستگی خود را اینچنین توصیف می‌کند: «بعد از بازنشستگی فرصت بیشتری برای کنار همسر بودن و هم‌صحبتی و وقت گذراندن با او در اختیار داشتم و این برایم لذت‌بخش بود. در دوران اشتغال همیشه خسته به خانه می‌آمدم و فرصت کافی برای معاشرت با خانواده نداشتم.

البته دوران جدید زندگی تجربه‌های شیرینی را نیز برای این سرهنگ بازنشسته همراه داشته است: «با شروع بازنشستگی به سفرهای متعددی رفتم. بهترین موضوع این بود که نیاز نبود مرخصی بگیرم و یا در حالت آماده‌باش باشم. به کربلا و زیارت امام حسین (ع) و مشهد و زیارت امام رضا (ع) رفتم. در طبیعت، جنگل، دریا و کویر کنار خانواده لحظات خوبی را تجربه کردم و اجازه ندادم ورود به روزهای سالمندی به من حس بدی دهد.

او تغییر سبک زندگی به واسطه بازنشستگی را اینگونه بیان می‌کند: «پارزترین موضوع این است که ساعت خوابم طولانی شده و ممکن است گاهی نامنظم باشد. اکنون زمان بیشتری در طول روز برای پیاده‌روی و شنا در اختیار دارم. رژیم غذایی من بی‌تغییر نمانده و به علت کهولت سن و پا گذاشتن به دوران پیری مواد غذایی مضر کمتر مصرف می‌کنم. من پذیرفتم که دیگر نیرو و سلامت جوانی را در اختیار ندارم و چاره‌ای نیست جز اینکه بیشتر از قبل مراقب سلامتی‌ام باشم.»

۱۶

دور برگردان

۶۶

محرم تماشایی امامزاده

این یک قرار هر ساله بود بین خودم و آن «یا حسین» سبزی که روی لباس سده‌کمه آستین بلندم گلدوزی شده...

یک قول و قرار همیشگی که ششم به ششم محرم دست به دامان بی‌بی شوم و به خاک باباجاحی قسم و آیه که من را هم بیرد تماشا...

اسمش تماشا کردن بود، اما در واقعیت یادآوری و مرور خاطره آن حال روحانی شگفت‌انگیز بعد از گذر این همه سال هنوز در دلم غوغای «باز این چه شورش است...» به پامی کند.

یادآوری خاطره زیر پالرزیدن کوه‌های خوش قدوقامت روستای زادگاهم زیر پاهای ریش سفیدان محل که گروه علم‌های خوش تراش ملیس به پرچم حسین (ع) و علی اصغر (ع) و عباس (ع) و زینب (س) را به امامزاده می‌بردند تا یک تاسوعای و یک عاشورای باشکوه برگزار کنند...

آخ بی‌بی ماه‌زین... نمیدانی چه لکی زده دلم برای آویزان شدن به چادر گلدارت و خیره ماندن به این عزایی که داغش تا دنیا دنیااست سردشدنی نیست که نیست...

جوانان ملیت‌های مختلف از دغدغه‌های شان می‌گویند

آینده؛ چالش مشترک دهکده جهانی

گزارش

بیست‌ویک سال قبل مجمع عمومی سازمان ملل متحد، ۱۲ اوت را «روز جهانی جوانان» اعلام کرد؛ روزی که با اندیشه «ساختن دنیایی بهتر با همراهی جوانان» نامگذاری شد و هر سال در کشورهای مختلف جهان گرمی داشته می‌شود. به این بهانه سازمان ملل متحد از تمامی کشورهای دنیا می‌خواهد تا در راستای توسعه امکانات و منابع به جوانان کمک کند. به راستی اما دغدغه، چالش و نیازهای کنونی نسل جوان در سراسر جهان چیست؟ اگر پای صحبت پدران و مادران یا پدر بزرگان و مادر بزرگ‌های مان نشسته باشیم، بدون شک این جمله را بارها و بارها از آنها شنیده‌ایم که «قدر جوانی‌ات را بدان»، جمله‌ای که خبر از ارزشمند بودن دوره جوانی می‌دهد و در واقع زنگ هشدار است که از قدرت و توان جوانی بهترین و بیشترین بهره را ببریم تا در روزهای سالمندی حسرت روزهای از دست رفته را نخوریم. در این میان و در روز گاری که جوانان برای رسیدن به وضعیت ایده‌آل زندگی هر روز و هر ساعت در تلاشند و چشم و امید آینده‌ملتان به شمار می‌روند، نقش دولت‌ها برای فراهم کردن شرایطی ایده‌آل که نسل جوان در آن احساس آرامش کند و زندگی سالمی داشته باشد، چیست؟ به بهانه فرارسیدن روز جهانی جوانان در حاشیه برگزاری مسابقات همبستگی کشورهای اسلامی با جوانانی از ملیت‌های گوناگون هم‌صحبت شدیم و از دغدغه‌های‌شان پرسیدیم.

فکر کردن به ازدواج را فراموش کردم!

«آجارا یانگوو» اهل کامرون و ۲۹ ساله است و در شهر

«کومبا» زندگی می‌کند. اواز وارد شدن به ۳۰ سالگی واهمه دارد و معتقد است پایان دهه سوم زندگی یعنی پایان جوانی و این موضوع نگرانش می‌کند: «اینکه ما در جهان روزی به نام روز جهانی جوانان داریم خیلی خوشحال‌کننده است و این معنا را می‌دهد که جوان بودن ارزشمند است. با این حال، برای من دوران جوانی خیلی زود گذشت و اصلاً نتوانستم آن طور که خواستم زندگی کنم. وقتی نوجوان بودم همیشه به تشکیل خانواده و ازدواج و داشتن فرزند فکر می‌کردم اما واقعاً ساده نیست. من در کامرون در یک باشگاه ورزشی مربیگری می‌کنم و برخی روزها بیش از ۱۳ ساعت در روز مشغول کار هستم اما در آمدی که دارم تنها کفاف اجاره خانه و خرید مایحتاج را می‌دهد. نه می‌توانم تفریح خاصی داشته باشم و نه کارهای هنری انجام دهم.

برای همین دیگر به ازدواج و فرزند داشتن فکر نمی‌کنم. دولت کامرون برخی امکانات را برای جوانان فراهم کرده و در کشور ما کمتر جوانی را پیدایم کنید که کار نکنند. در واقع از نظر داشتن شغل، وضعیت جوانان کامرون خوب است، اما در آمد این شغل‌ها کافی نیست. برای همین اگر بخوایم بزرگترین دغدغه خود را بگویم ترس از تنهایی و آینده بدون فرزند است. اینکه وارد دوره میانسالی شوم و هنوز نتوانسته باشم ازدواج کنم، من را می‌ترساند.»

بیکاری برای جوانان افغان شده است

فاضل حبیب، اهل افغانستان و ۳۴ ساله است. او مدتی

قبل به ترکیه مهاجرت کرد و به شغل رانندگی مشغول است. فاضل در کشور خود خبرنگار بود اما بعد از ورود طالبان به این کشور از کار اخراج و پس از مدتی تصمیم به مهاجرت گرفت: «روز جهانی جوانان شاید فرصت خوبی باشد که سازمان ملل متحد به شرایط فعلی جوانان در کشور افغانستان رسیدگی کند و راه چاره‌ای برای وضعیت موجود پیدا کند. من در افغانستان در یک خبرگزاری مشغول فعالیت بودم و ۱۰ سال سابقه داشتم. در زمان فعالیت حرفه‌ای تحصیل هم می‌کردم. به هر حال، سختی‌هایی برای زندگی داشتم اما اصلاً فکرش را هم نمی‌کردم که قرار است از کارم اخراج شوم و برای ادامه زندگی به کشور دیگری بروم. این روزها جوانان بسیاری در کشورم بیکار شده‌اند و بدون دلیل از کار اخراج شده‌اند. برخی‌ها شرایط مهاجرت هم ندارند و به سختی روزهای جوانی‌شان سپری می‌شود. شاید اگر یک سال یا دو سال قبل از جوانان افغان درباره دغدغه‌های‌شان سؤال پرسیده می‌شد، موضوعات جزیی مطرح می‌کردند اما قطعاً دغدغه فعلی برای ما معضل بیکاری است. بیکاری در افغانستان و در بین نسل جوان بیداد می‌کند و این موضوع برای آینده کشور نگران‌کننده است. از اینکه من مهاجرت را انتخاب کرده‌ام خوشحال نیستم اما چاره‌ای جز این ندارم. بسیاری از خبرنگاران دیگر نیز مهاجرت کرده‌اند و آنها هم مثل من مجبور شدند به شغلی غیر از شغل قبلی‌شان مشغول شوند تا امرار معاش داشته باشند. من در روز جهانی جوانان دوست دارم فریاد بزنم و صدای جوانان افغان را به گوش جهان برسانم و تقاضای کمک کنم.»

بسیاری از مشاغل در اردن بیمه ندارند

«عامر عبدالستار» دانشجوی ۲۴ ساله اهل کشور اردن است. او هنوز وارد بازار کار نشده و همچنان به تحصیل و ورزش مشغول و عضو تیم ملی دوومیدانی این کشور است. نگرانی بزرگ او این است که در اردن وضعیت اشتغال جوانان خوب نیست و از پایان یافتن دوران دانشجویی‌اش واهمه دارد: «من نمی‌دانستم که روزی به نام روز جهانی جوانان وجود دارد. امیدوارم که این روز بهانه‌ای باشد تا در کشور‌های مختلف کمی به مشکلات نسل جوان توجه کنند. در اردن مشکل بزرگ بیکاری است. بسیاری از جوانانی که از دانشگاه بیرون می‌آیند باید مدت‌ها دنبال کار باشند و اگر هم کاری پیدا کنند، در آمد کافی یا بیمه ندارند که یا بیکاری می‌شوند و یا مدام در حال عوض کردن شغل هستند. نداشتن بیمه در بسیاری از شغل‌ها باعث می‌شود ما بیش از هر چیز نگران آینده باشیم و نتوانیم پیش‌بینی کنیم که در دوران سالمندی چه وضعیتی پیدا می‌کنیم. من در آخرین سال دانشگاهم هستم و قطعاً برای یافتن شغل مناسب و پردرآمد به چالش می‌خورم. از طرفی ورزش برای من هرگز در آمد مالی به همراه نداشته و به دلیل مشغله دانشجویی نتوانستم به عضویت تیم‌هایی که وضع مالی خوبی دارند دربیایم؛ پس راهی ندارم جز اینکه هر چه زودتر صاحب شغل شوم. معضل بیکاری و کارهای کاذب بدون بیمه بحران بزرگی در کشور اردن است و امیدوارم به زودی دولتمردان کشور برای حل این مسأله اقداماتی کنند تا میزان دلمشغولی و دلواپسی نسل جوان این کشور کاهش یابد.»

پرتو جغتایی

روزنامه‌نگار

انتخاب جمعی و رفاه اجتماعی

مسأله انتخاب جمعی و رفاه اجتماعی یکی از موضوعاتی است که از ابتدای پیدایش تمدن بشری اذهان را به خود مشغول ساخته است. دست‌کم از زمان ظهور عرصه روشنفکری و در پس آن اومانیسم در غرب، موضوع انتخاب جمعی و چگونگی توزیع مناسب سرمایه و منابع در جامعه همواره از اهمیتی ویژه برخوردار بوده است. حتی بروز و ظهور بسیاری از مکاتب فلسفی قرن بیستم از جمله مارکسیسم و سوسیالیسم نیز فارغ از نتایج عملی آنها، تلاشی برای پاسخ به نیاز انسان به تقسیم عادلانه منابع به حساب می‌آیند. در خصوص انتخاب جمعی و رفاه اجتماعی در جامعه باید پرسید آیا می‌توان ارزش‌های فردی

را در پیش روی خود قرار داد و سعی کرد تا از این پیوند در بررسی انتخاب اجتماعی و دارایی جمعی استفاده کرد.

یک جامعه متشکل از گروه افرادی است که ترجیحات و اولویت‌های گوناگونی دارند. برای تصمیم‌گیری‌های اجتماعی مناسب از جانب کل گروه، جامعه باید به دیدگاه‌ها و منافع مردم به دقت توجه کند. سنجش و تقویم انباشتی امری محوری در نظریه انتخاب اجتماعی است، اما معین کردن اینکه چنین انباشت تصمیم‌گیری اجتماعی چگونه باید صورت گیرد، کار آسانی نیست و می‌تواند همان طور که هوراس مدت‌ها قبل گفت «به همان تعداد مردم ترجیحات وجود داشته باشد» این کاری است که نظریه انتخاب اجتماعی باید به آن بپردازد. نویسندگان اثر خود سعی کرده تا «قضیه امکان ناپذیری» که در حقیقت نظریه به نام و

مشهور «کنت آرو» در باب نظریه انتخاب اجتماعی به حساب می‌آید را به چالش کشیده و معتقد است این قضیه نمی‌تواند نافی ریشه‌های منطقی و دموکراتیک انتخاب اجتماعی باشد. «سن» مسائلی همچون انتخاب اجتماعی، اقتصاد رفاهی، نابرابری، فقر و حقوق بشر را در نسخه اول کتاب خود مورد بررسی قرار داده، اما وی در نسخه جدید این اثر با حفظ باورهای اولیه مطرح شده در کتاب، فرضیه‌های خود را تعمیم به کل داده و سعی کرده تا برای اثبات آنها از ادله و شواهد ریاضی بهره جوید. مهمترین سرفصل‌های این کتاب عبارتند از: اصول اولیه؛ نظریه انتخاب اجتماعی مدرن؛ چالش‌های اقتصاد رفاهی؛ تلاش برای ترمیم و بحران‌های پیش رو؛ اقتصاد رفاهی و اطلاعات آراء؛ فقر اطلاعاتی، دلیلی بر مشکلات ناشی از انتخاب اجتماعی؛ ظرفیت‌ها و کالاهای اولیه؛ رأی و تصمیم اکثریت و آزادی و حقوق.

مهناز علیجانی

مسئول کتابخانه تأمین اجتماعی

معرفی کتاب

• تألیف آمار تیا سن
• ناشر: هرمز همایون پور
• انتشارات: مؤسسه عالی پژوهش

تأمین اجتماعی

• سال نشر: ۱۳۹۹

• صاحب امتیاز: موسسه فرهنگی هنری آهنگ آتیه (وابسته به سازمان تأمین اجتماعی) • مدیر مسئول: روح‌الله عطریان
• سردبیر: زیر نظر شورای سردبیری • صفحه آرا: کتابون رحیمی • عکس: پویا بازارگرد، پرتو جغتایی • ویراستار: کورش اشرفی
• حروفچین: اکرم خاکپور • ناظر چاپ: علی توتونی
• نشانی: میدان آرزانتین، خیابان احمد قصیر خیابان دوازدهم، شماره ۲۲ • تلفن: ۴۵۴۳۶-۲۱ • تحریریه: داخلی ۱۴۳
• بازرگانی: داخلی ۱۲۲ www.atiyehno.ir • چاپ: هنر سرزمین سبز

• یکشنبه ۲۳ مرداد ۱۴۰۱ • شماره ۳۴۶